

Strål
säkerhets
myndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Tillverkning och tillverkningskontroll- Utgångspunkter för SSM:s granskningar

Juni 2014

I tillståndsberedningsskedet behöver SKB på ett övertygande sätt kunna visa att

- ➔ kapslar kommer att kunna serietillverkas så att de egenskaper som förutsätts i konstruktionsunderlaget uppnås
  - genom väl beprövade eller väl utprovade (kvalificerade) gjutnings-, formnings-, bearbetnings- och sammanfogningsprocesser
- ➔ såväl koppardel som gjutjärnsinsats blir kontroll- och provningsbara för att fortlöpande över tid
  - dels bekräfta att tillverkningsprocesserna fungerar som de ska,
  - dels säkerställa att det inte kvarstår några fel eller avvikelser i övrigt som har betydelse för strålsäkerheten under transport, deponering och slutlig förvaring

Provbarhet beror av faktorer såsom

- ➔ Geometrier
- ➔ Materialsammansättning och materialstrukturer
- ➔ Troliga/möjliga defekter och deras
  - Placering, orientering, lutning, morfologi, täthet
- ➔ Största accepterbara defektstorlekar
  - dvs. vad som behöver kunna detekteras

SKB behöver därför redan i detta skede ha klargjort

- ➔ vilka kvalitetskrav som ska uppnås för koppardel respektive gjutjärnsinsats,
- ➔ och i samband med detta har klargjort vilka acceptanskriterier i stort som ska tillämpas
  - avseende avvikelser i kemisk sammansättning, mekaniska egenskaper, defekter och andra felaktigheter som kan uppkomma under tillverkningens olika skeden om det blir störningar i processerna.

Acceptanskriterierna kommer då också

- att bli styrande för vilken kontroll och provning som behöver utföras samt vilka krav som behöver ställas på kontrollförfaranden och provningssystem
- Med detta som grund behöver SKB kunna göra troligt att man kan få fram och demonstrera (kvalificera) kontrollförfaranden och provningssystem som uppfyller dessa krav

Eftersom det inte kommer att finnas möjligheter gå tillbaka och kontrollera eller prova kapslar/kapseldelar

- om det längre fram visar sig uppkomma allvarliga fel eller brister som inte upptäckts tidigare

behövs långtgående bevisföring i form av processkvalificeringar

- Detta behöver beskrivas på en rimlig nivå i tillståndsberedningsskedet för att sedan i efterföljande prövningssteg fördjupas och preciseras samt genomföras

Preliminära bedömningar: Brister i underlaget nu och olika syn

- Kvalitetskrav som ska uppnås, med tillhörande acceptanskriterier, är till del framtagna
- Inverkan på provningsmetodik av egenskaper och variationer (se bild 3) hos troliga/möjliga defekter är dock ännu inte klarställd
  - vilket leder till att de krav som behöver ställas på provningsmetodik inte har klarlagts tillräckligt
  - vilket då också leder till osäkerheter om alla kapseldelar kan anses vara ”provningsbara”
  - Kommer detta att kunna redas ut i tillståndsberedningsskedet?
- SSM och SKB har olika syn
  - på bl.a. kvalificeringsförfanden
  - I vissa avseenden behöver detta inte redas ut nu – kan hanteras i senare steg